

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33090
Nom	Economia i medi ambient
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1104 - Grau de Ciències Ambientals	Facultat de Ciències Biològiques	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1104 - Grau de Ciències Ambientals	139 - Economia i medi ambient	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SAZ SALAZAR, SALVADOR DEL	132 - Estructura Econòmica

RESUM

Una vegada que la qualitat ambiental i l'ús sostenible de recursos es van convertir en una de les prioritats des del punt de vista de la política (a finals dels anys 1960s), la societat ha estat buscant les ferramentes apropiades per a la protecció del medi ambient.

Tradicionalment, en la majoria dels països industrialitzats, s'han aplicat els denominats instruments de regulació directa, com son les normes, prohibicions, permisos i sancions. En general, este tipus d'instruments han fallat en la consecució dels desafiaments ambientals i han suposat elevats costos per al conjunt de la societat en el seu objectiu d'alcantar un elevat grau de protecció ambiental.

El sistema de mercat i els instruments econòmics han sigut introduïts en la política ambiental com un mode d'aplicar el principi "qui contamina paga". Malgrat la seua complexitat a l'hora de posar-los en marxa s'estima que poden contribuir a millorar l'efectivitat i eficiència de les polítiques mediambientals almenys de les següents formes:

Contribuïxen a reduir els costos econòmics per a aconseguir un determinat grau de protecció ambiental ja que proporcionen als agents contaminants major flexibilitat per a complir els requeriments de reducció de la contaminació, o permeten millores mediambientals sense incrementar els costos econòmics associats.

Els instruments econòmics poden estimular de manera més ràpida la innovació en tecnologies de prevenció i control de la contaminació, perquè representa un incentiu econòmic per als agents econòmics, ja que evitar la generació de contaminació els suposa pagar menys taxes.

Alguns instruments econòmics (com els impostos i taxes) incrementen els ingressos que poden ser utilitzats amb distints objectius.

Malgrat les limitacions existents a l'hora de mesurar els costos i beneficis ambientals, els estudis de tipus econòmic en la implementació de polítiques i selecció de mesures en l'àmbit de la protecció ambiental estan adquirint un interès creixent.

Exemple d'això és el nou paper de l'anàlisi econòmica en la planificació hidrològica proposat en la Directiva Marco de l'Aigua.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1104 - Grau de Ciències Ambientals

- Capacitat d'anàlisi dels problemes mediambientals des d'una perspectiva econòmica.
- Capacitat de valoració del medi i de la qualitat ambiental.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

DESTRESES

- Coneixement de la importància del medi ambient i les seues relacions amb l'economia.
- Capacitat de reflexió sobre la necessitat d'aconseguir el desenvolupament sostenible i la influència de les variables socioeconòmiques.
- Coneixement dels principals problemes ambientals i la nostra responsabilitat en la recerca de solucions pràctiques.
- Adquisició dels fonaments bàsics per a la valoració econòmica d'aquells béns que no tenen mercat.
- Reconeixement de la utilitat dels instruments econòmics en la correcció de problemes ambientals i com a aposta per a un desenvolupament sostenible.

HABILITATS SOCIALS

- Adquisició de consciència social sobre la problemàtica mediambiental.
- Habilitats per a treballar en equip multidisciplinar. La cooperació i discussió de problemes en grup.
- Habilitats per a organitzar i planificar estudis sobre el medi ambient.
- Habilitat per a argumentar des de criteris racionals diferenciant clarament el que és opinable del que són fets o evidències científiques acceptades.
- Capacitat d'adquirir i utilitzar un vocabulari científic que permeta expressar amb rigor les idees pròpies del camp de l'economia ambiental.
- Capacitat per a prendre decisions, capacitat d'elaborar i expressar juís de forma independent respecte a problemes del medi natural.
- Habilitats per a comunicar-se amb tècnics de camps afins. Capacitat de comunicació d'idees.
- Interés per la divulgació científica i per les repercussions de la ciència en la cultura i la consciència de la societat.
- Habilitat per a treballar en un context internacional i comunicar amb experts d'altres camps.
- Habilitats d'investigació, planificar i dirigir.
- Habilitats per a analitzar informació des de distintes fonts.
- Habilitats per a treballar tant de forma autònoma com en un equip interdisciplinari.
- Iniciativa i esperit emprenedor.
- Resolució de problemes i presa de decisions.
- Habilitat per a fomentar l'esperit crític desenvolupant la capacitat per a analitzar determinats fenòmens, amb els instruments depresos i per a raonar de forma rigorosa i sistemàtica.
- Habilitat per a argumentar i expressar-se de forma coherent i intel·ligible, tant per a construir un text escrit comprensible i organitzat, com per a exposar els resultats d'una anàlisi concreta.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'economia: concepte i problemes fonamentals

- 1.1. L'economia com a ciència social
- 1.2. L'economia de l'escassetat
- 1.3. La frontera de possibilitats de producció
- 1.4. Elecció i cost d'oportunitat
- 1.5. Els mecanismes d'assignació de recursos: el mercat, les economies planificades i les economies mixtes.

2. La demanda i l'oferta

- 2.1. Agents participants en un mercat
- 2.2. El comportament dels compradors: la funció de demanda
- 2.3. El comportament dels venedors: la funció d'oferta
- 2.4. L'equilibri del mercat. Canvis en l'equilibri i desequilibri.
- 2.5. L'elasticitat

3. El comportament del consumidor i la demanda

- 3.1. La conducta de maximització condicionada
- 3.2. Les restriccions i preferències del consumidor
- 3.3. La derivació de la curva de demanda

4. Producció i costos

- 4.1. L'empresa i la producció
- 4.2. La funció de producció
- 4.3. La llei de rendiments decreixents
- 4.4. La funció de costos: costos totals, mitjans i marginals

5. Mercats competitius i no competitius

- 5.1. El significat de la competència
- 5.2. La competència perfecta
- 5.3. El monopoli
- 5.4. Competència monopolística i oligopoli

6. Economia i medi ambient

- 6.1. L'economia circular: la interacció entre economia i medi ambient
- 6.2. L'economia sostenible: sostenibilitat ambiental dèbil i forta
- 6.3. Els problemes ambientals i la seua classificació

7. L'economia de la contaminació I

- 7.1. Efectes externs
- 7.2. La regulació directa: estàndards ambientals
- 7.3. La regulació indirecta o instruments econòmics: tributs ambientals, subvencions i permisos negociables
- 7.4. La pràctica de la política ambiental: mesures contra el canvi climàtic

8. L'economia de la contaminació II

- 8.1. El nivell de contaminació òptim
- 8.2. L'èxit de la contaminació òptima a través del mercat
- 8.3. Tributació i contaminació òptima

9. El valor del medi ambient

- 9.1. L'ètica i l'origen del valor del medi ambient
- 9.2. Valor i equitat
- 9.3. El valor econòmic total

10. Mètodes de valoració de la qualitat ambiental I: Mètodes indirectes

- 10.1. El mètode dels preus hedònics
- 10.2. El mètode del cost de viatge
- 10.3. El mètode dels costos de reposició

11. Mètodes de valoració de la qualitat ambiental II: Mètodes directes

- 11.1. El mètode de la valoració contingent
- 11.2. El mètode de l'anàlisi conjunta
- 11.3. Valoració, transferència de resultats i compensació
- 11.4. Valoració i anàlisi cost benefici

12. El descompte del futur

- 12.1. El problema del descompte
- 12.2. El descompte del futur des d'una perspectiva individual
- 12.3. El descompte del futur des d'una perspectiva social

13. Desenvolupament i medi ambient

- 13.1 L'economia dual, la desigualtat, la pobresa i la degradació ambiental.
- 13.2 Creixement econòmic i medi ambient
- 13.3 Comerç internacional i medi ambient.

14. Recursos no renovables

- 14.1. Els recursos naturals
- 14.2. La demanda i l'oferta de recursos no renovables
- 14.3. Els preus d'un recurs no renovable: la regla d'Hotelling
- 14.4. El principi d'Hotelling i l'eficiència social

15. Recursos renovables

15.1. El problema dels recursos renovables

15.2. La gestió d'una pesqueria

15.3. La gestió dels boscos

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	12,00	100
Tutories reglades	3,00	100
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent empleada es basa en:

1- Impartició de classes teòriques. Es desenvoluparà cada tema per mitjà d'exposició oral del mateix amb suport d'esquemes de síntesi, diapositives, projeccions amb ordinador, divers material documental. Les classes seran interactives amb els alumnes, discutint amb ells els aspectes que resulten més difícils o especialment interessants de cada tema.

2- Impartició de classes pràctiques. S'abordaran aspectes pràctics adequats als continguts teòrics, procurant la seua validesa a l'hora de realitzar les activitats i la posterior aplicació en un futur a situacions reals.

3- Realització d'activitats acadèmiques dirigides. Es portaran a terme activitats acadèmiques dirigides que consistiran en treballs bé de tipus individual, bé en grup, que proporcionaran tant de suport en l'assimilació de conceptes i plantejaments teòrics, com a pràctics al consistir en l'elaboració de productes analítics finals que poden incloure també comentaris i ressenyes bibliogràfiques de fonts documentals, informes-plans d'actuació, etc.

Els estudiants tindran amb suficient antelació indicacions precises sobre el material necessari per a poder realitzar les diferents activitats proposades i la seqüenciació de les mateixes. En la mesura que es puga, esta informació estarà disponible en la plataforma d'ensenyament virtual de la universitat.

4- Les tutories seran presencials durant el temps d'impartició de les classes. Podran ser virtuals a partir de la finalització de les mateixes.

L'alumnat haurà de preparar-se els temes en profunditat, de manera que desenvolupe el seu bagatge intel·lectual i la seua capacitat investigadora, i les pràctiques aniran orientades a la resolució de problemes i a la presa de decisions.

De manera complementària es portaran a cap una sèrie de seminaris específics a fi d'abordar en profunditat alguns dels temes plantejats en el programa. Els estudiants hauran de realitzar un informe/resum sobre els continguts tractats en el seminari.

AVALUACIÓ

La metodologia del curs està pensada per a afavorir la reflexió crítica i la dinàmica de participació activa del grup. L'avaluació es portarà a terme de forma contínua, i per a la qualificació final es tindrà en compte tant la dita avaluació contínua (participació activa de l'alumne en les classes i treballs individuals), com la realització d'una prova objectiva en forma d'examen final.

En els treballs que s'aniran entregant al llarg del curs s'avaluarà l'expressió gràfica, la metodologia utilitzada, l'adequació de les fonts, la coherència entre les distintes fases i la capacitat de síntesi, així com l'esforç en la recerca d'informació i la capacitat d'adquisició de nous coneixements i conceptes.

L'examen final representarà fins un màxim del 70 per cent de la qualificació final tenint que superarlo amb un 5 per poder comptabilitzar l'altra part i aprobar l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Mankiw, N.G. (2007): Principios de Economía, McGraw-Hill, 4ª edición.
- Azqueta, D. (2007): Introducción a la economía ambiental, McGraw-Hill, 2º edición.

Complementàries

- Labandeira, X., León, C.J. y Vázquez, M.X. (2007), Economía Ambiental, Pearson, Prentice Hall, Madrid.
- Pierce, D.W. y Turner, R.K. (1995), Economía de los recursos naturales y del medio ambiente, Colegio de Economistas de Madrid, Celeste Ediciones.
- Riera, et al. (2005), Manual de Economía Ambiental y de los Recursos Naturales, Thomson Editores Spain.
- Tietenberg, T. (2002), Environmental and Natural Resource Economics, sixth edition, Addison Wesley.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Contenidos

Se mantienen los contenidos que figuran en la guía docente de la asignatura.

Metodología docente

La situación excepcional creada por la Covid-19 implica la adaptación de la docencia a un sistema híbrido o mixto, en el que, en general, la docencia de las clases teóricas será en formato online en aquellos grupos en los que, por su tamaño, no se pueda garantizar el cumplimiento de las recomendaciones sanitarias, mientras que las clases prácticas, en general, se desarrollarán de manera presencial.

La docencia online se apoyará en todos los instrumentos disponibles, como videoconferencias síncronas y asíncronas, transparencias con locución, subida de material al Aula Virtual, etc.

No obstante, si se produce un cambio de las condiciones sanitarias que obligue a modificar el modelo docente, se informará de las adaptaciones que sea necesario realizar.

Evaluación

El sistema de evaluación se modifica y el único cambio que se propone en esta asignatura es la forma de evaluación de la parte teórica de la misma que consistirá en (1) un examen tipo test a elegir una única respuesta correcta entre cuatro alternativas posibles, descontando la mal contestadas un 20%, y (2) dos preguntas de desarrollo a elegir entre tres posibles. El tipo test ponderará un 50% de la nota y las dos preguntas de desarrollo el 50% restante. Se siguen manteniendo las ponderaciones originales entre evaluación continua y examen final.

No obstante, cabe precisar que esta modalidad de examen puede cambiar, dependiendo de la evolución de la pandemia del Covid-19 y de las indicaciones de las autoridades competentes, en cuyo caso, se informará al alumnado de la modalidad de examen.

Bibliografia

Se mantiene la bibliografía recomendada en la guía docente.

